

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 12-iej do 2-iej po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

Warunki prenumeraty: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk. miesięcznie — 1 mk. Za przesyłkę pocztową i odnośnienie do domu 20 f. miesięcznie. Zmiana adresu — 20 fen.

Ceny ogłoszeń: Na 4-iej stronie za wiersz drobnego druku—25 fen., nekrologi—60 fen. Ogłoszenia drobne za wiersz—5 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja «Dziennika Wileńskiego» do godz. 4 po poł. Po godz. 4-iej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomości przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, ul. Botaniczna № 7.

Numer pojedynczy kosztuje 10 fenigów.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

(W. T. B.)

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 5 sierpnia.

FRONT ZACHODNI.

Jak donoszą dodatkowo, walki na północ od **Sommy**, o których komunikowano wczoraj, toczyły się na szerokim froncie i przeciw znacznym siłom angielskim. Trwały one dzień cały. Anglicy, którzy przełamali się w odcinku na północ od **Ovillers** aż do lasu **Foureaux**, odparci zostali w oddzielnych punktach po zaciętej walce na bliską metę, z wielkimi dla siebie stratami.

Nowe walki toczą się dziś pod **Pozières**. Częściowy francuski atak został odparty dziś po południu na południe od **Maurepas**.

W okręgu **Aisne** dokonał nieprzyjaciół liczących wywiadów patrolowych, które jednak wszędzie były bezskuteczne.

Na prawo od **Mozy** podczas wczorajszych naszych kontrataków wzięliśmy w odcinku **Floury** 468 jeńców z czterech różnych dywizji. W okręgu fortu **Thiaumont** rozwijały się znowu zacięte walki.

W okręgu **Sommy** stracone zostały w walce powietrznej dwa nieprzyjacielskie dwupłatowce.

FRONT WSCHODNI.

Front wojsk generała-feldmarszałka v. Hindenburga.

Próby przekroczenia przez Rosjan **Dźwiny** pod **Dwetem** zostały udaremnione.

Ilość jeńców wziętych pod **Rudką** — **Miryńskiem** wzrosła o 561.

Nad Seretem na północo-zachód od **Założców** odparte zostały kilkakrotne nieprzyjacielskie ataki; pod **Ratyszczami** oddziały rosyjskie, które przeniknęły za Seret, z powodu kontrataku musiały się cofnąć.

Pod **Międzygórzem** i **Czystopadami** przeciwnik utrzymuje się jeszcze na południowym brzegu.

Front feldmarszałka-lejtnanta arcyksięcia Karola.

W pomyślnych walkach karpaccich wzięto dotychczas do niewoli 325 Rosjan i zdobyto 2 działa.

FRONT BAŁKAŃSKI.

Żadnych szczególnych wypadków nie było.

Naczelne Dowództwo armji.

KOM. URZĘD. AUSTR.-WĘGIERSKI.

Wiedeń 4 sierpnia.

FRONT ROSYJSKI

Na zachód od najbardziej górnego biegu Mołdawy, nad Czarnym Czeremoszem, na prawym skrzydle frontu wojsk, znajdującym się pod naczelnym dowództwem feldmarszałka-lejtnanta **Aroksięcia Karola-Franciszka-Józefa**, wywiązały się nowe walki, których przebieg jest pomyślny dla wojsk związkowych.

W centrum i na lewym skrzydle frontu wojsk Arcyksięcia nie było żadnych szczególnych wydarzeń. Pod **Założcami** nieprzyjaciół atakował nasze pozycje, lecz został odparty. Walki tam jeszcze trwają.

Na froncie armji generała-pułkownika **v. Tersztyanszky'ego** nasza kawalerja odparła atak w walce na bagnety. W tym okręgu nasz lotnik zestrzelił przedwczoraj nieprzyjacielski dwupłatowiec systemu Farmana.

Na zachód od Kaszówki nad Stochodem zламаł się wczoraj rano silny atak rosyjski, po południu udało się nieprzyjacielowi za pomocą wznowionego ataku wdrzeć się do naszych linii pod **Rudką**. Niemieckie i austriacko-węgierskie bataljony, które, jak również oddziały polskiego legjonu, pośpieszyły tam z pomocą, wieczorem całkowicie odrzuciły Rosjan.

Na południe od linii kolejowej Sarny—Kowel wojska generała **Fatha** odparły silny atak rosyjski.

FRONT WŁOSKI.

Sytuacja nie uległa zmianom. Na wielu odcinkach frontu Izonco nieprzyjacielska artylerja rozwinęła wczoraj ożywioną działalność.

FRONT POŁUDNIOWO-WSCHODNI.

Nic ważnego nie zaszło.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-leutnant.

Wiedeń (5 sierpnia).

FRONT ROSYJSKI

Wojska armji Arcyks. Karola, walczące w Karpatach, wczoraj również zyskały na terenie. Wzięto do

niewoli 325 Rosjan i zdobyto 2 działa. Walki rozciągnęły się aż do okolic **Delatyna**.

Na północo-zachód od **Założców** — na południowym skrzydle frontu gen. feldmarszałka v. Hindenburga — udało się nieprzyjacielowi w niektórych punktach przekroczyć dolinę Seretu. Został on odrzucony. W jednym tylko punkcie kontratak naszych wojsk jeszcze trwa. Dalej na północ żadnych szczególnych wypadków nie było.

FRONT WŁOSKI.

W południowej części płaskowzgorza Doberdo doszło wczoraj do zaciętych walk.

Nieprzyjacielski ogień działowy, który już w ostatnich dniach nabrał siły, około 10 przed południem w odcinku Monte dei Seibusi — grzbiet Monfalcone doszedł do wysokiego napięcia. Po nieprzerwanym czterogodzinnym ogniu masowym o 2-iej po południu rozpoczęły się ataki włoskiej piechoty. Pierwsze próby przeciwnika wyjścia z własnych osłon uniemożliwione zostały celnym ogniem dzielnej artylerji. Mimo to w ciągu popołudnia udało się nieprzyjacielowi w kilku punktach wdrzeć do naszych pozycji.

Dzięki mężnemu zachowaniu naszej piechoty został on jednak wszędzie w walce na bagnety wyparty z powrotem, tak iż o 7-iej wieczorem cała dawna pozycja była w naszym ręku.

W tym czasie ogień działowy osłabł i z zapadnięciem nocy ustał całkowicie.

Co najmniej 7 włoskich pułków brało udział w tem nieudanym przedsięwzięciu. 230 ludzi nieranionych wzięliśmy do niewoli i zdobyliśmy 2 karabiny maszynowe.

Północna część płaskowzgorza i przyczółek mostowy Gorycji przez dzień cały również były pod silnym ogniem działowym. W Karyntji został krwawo odparty na Plöcken atak 3 włoskich kompanji, a na wschodnim froncie tyrolskim atak brygady, skierowany na wyżyny na północ od Paneveggio.

Lotnicy nasi zarzucili bombami z powodzeniem Bassano.

FRONT POŁUDNIOWO-WSCHODNI.

Bez zmiany.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-leutnant.

SOFJA (4 bm.) **Komunikat urzędowy** z dn. 2 sierpnia.

Z frontu macedońskiego nie donoszą o żadnych zmianach. Po walkach, o których wzmiankowaliśmy w naszym komunikacie z dn. 23 lipca, nie zaszło nic godnego uwagi, poza codziennym słabym ogniem działowym

i nieznacznymi starciami patroli. Straty nieprzyjaciela w zabitych podczas potyczek od 25 do 27 lipca dwukrotnie przewyższają straty, podane w naszym ostatnim komunikacie. Pomiedzy zabitymi zostali ustalenii 4 oficerowie. Zdobyliśmy karabin maszynowy i znaczną ilość francuskich karabinów systemu 1915 r.

BERLIN (5 bm.) **Urzędownie.** Cesarz w drodze z frontu wschodniego na zachodni zatrzymał się dziś na krótko w Berlinie. Jego Ces. Mość rozmawiał z kanclerzem Rzeszy i wysłuchał jego raportu oraz raportów sekretarzy stanu Helffericha i hr. Roederna, jak również raportu prezesa urzędu do spraw żywnościowych v. Batockiego.

Dookoła wojny.

Rozszerzenie władzy feldmarszałka Hindenburga.

«Berl. Lok. Anz.» pisze: Pomiedzy wodzami niemieckimi, którzy w wojnie obecnej zdobyli sobie wielkopomną sławę, general-feldmarszałek v. Hindenburg niewątpliwie najwięcej posiada miłości i szacunku całego narodu.

Datuje się to od chwili, gdy Hindenburg rozbił pod Tannenbergiem Rosjan i wyparł ich zupełnie z granic państwa.

Obecnie nominacja feldmarszałka Hindenburga na dowódcę naczelnego armji związkowych frontu wschodniego, przyjęta została w całych Niemczech z radością.

Według prawodawstwa niemieckiego naczelne dowództwo armji spoczywa w ręku cesarza. Mianuje on dowódców i decyduje w sprawie związku tych oddzielnych armji. Gdyby jednak w ostatniej nominacji Hindenburga decydowała nie wola cesarza, lecz całego narodu, napewno decyzja ta nie wypadłaby inaczej.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że uregulowanie spraw dowództwa armji niemieckiej i austriackiej wywołane zostało przez względy natury strategicznej. Żeby było z widokami zwycięstwa Niemiec, gdyby wola całego ludu decydowała o wyborze zakresu władzy dla każdego generała.

W tym jednak wypadku naród niemiecki ma jakiś nieuchwytny, niewyjaśniony porów wdzięczności i poczucia, że takie uregulowanie stosunków dowództwa na froncie wschodnim będzie najlepsze.

Początki ofensywy na Brody

Korespondent specjalny «Deutsche Tagesztg.» tak opowiada o początku ofensywy rosyjskiej na północnym skrzydle armji Boehm-Ermolliego w kierunku na Brody.

Sztab c. i k. korpusu, którego wojska po obu stronach drogi Radziwiłłów—Brody, pracował niedaleko

Brodów w opuszczonym dworze. Zimowe pozycje austriackie około Ikwy mogły powstrzymać każdy atak rosyjski frontowy. Na ofensywę rosyjską Austriacy byli już przygotowani i tym większe było zdumienie, gdy ataku przeciwko sobie nie doczekali się i w związku z wydarzeniami około Łucka musieli opuścić pozycje około Ikwy. Odbłyło się to przeważnie bez wystrzału. W jednym tylko odcinku doszło do walk poważniejszych, kiedy wyborowa dywizja rosyjska, stojąca naprzeciwko pułku 67, dowiedziała się o opróżnieniu pozycji. Walka przeciągnęła się trzy dni. Odwrót korpusu nastąpił planowo 16 czerwca. Pułk 67 walczył wyczerpanie i trzymał przestrzeń Rostoki—Łopuszno, aż gros korpusu zajęło nowe pozycje. Z wieży kościelnej w Poczajowie widać było, jak podczas ognia huraganowego rosyjskiego, skierowanego na pozycje pułku 67, wybiegali ze swych przykryć obserwatorzy piechoty, żeby zawczasu uprzedzić kompanje ukryte w schroniskach, zabezpieczonych od bomb, o szturmie piechoty przeciwnika. Kto choć raz znajdował się w ogniu huraganowym, może ocenić ile potrzeba siły i ducha, by pod gradem rozpalonych kawałków żelaza narażać się na pewną śmierć. Pułk został panem sytuacji.

Dopiero na trzeci dzień zbliżyła się piechota rosyjska i spróbowała przedewszystkiem natrzeć wzdłuż linii kolejowej Radziwiłłów—Brody. Tu znowu odznaczyła się pierwsza brygada landszturmu, w której jeden pułk był dopełniony przez mieszkańców Czerniowiec i Galicji Wschodniej. Kiedy przerwano około Radziwiłłowa nie powiodło się wódz armji rosyjskiej, generał Sacharow, uderzył dalej na południu.

Koło Niemirówki, na południowy wschód od Radziwiłłowa, udało mu się zdobyć przeprawę przez rzekę Siestrątyń, i Rosjanie okopali się na wzgórzach na północ od granicy. Wtedy rozpoczęło się główne natarcie na pozycje w pobliżu granicy, bronione przez pułki węgierskie. Po silnym przygotowaniu artyleryjskim, które 23 czerwca w odcinku Buczyny doszło do ognia huraganowego, w przeciągu 24 godzin prowadzone były najsilniejsze ataki rosyjskie, przy których odpieraniu najwybitniejszy udział miały baterje obronne. A oddziały techniczne w ciągu trzech nocy bojowych zakładały na przedpolu w pobliżu przeciwnika, mimo niebezpieczeństwa, miny i pomagały piechocie wzmocnić przeszkody.

Po tym drugim niepowodzeniu okopały się naprzeciwko pozycji austriackich dwie dywizje rosyjskie i prawie codziennie w nocy dochodziło do najzaciętszych walk na przedpolu. Na północ od Ikwy około Spaki, na północny wschód od Podkamina, Austriacy obsadzili 50 ludźmi wysunięty naprzód posterunek. W ciągu kilku nocy kampanja rosyjska usiłowała usunąć ten posterunek, który obserwował zajęta przez Rosjan linię. Kiedy Rosjanie wzmocnili swe siły, by zdobyć wysuniętą pozycję, Austriacy również zwiększali załogę aż do siły kompanji, której udało się odpierać ataki w ciągu dwóch następnych nocy.

W ciągu niewielu dni i nocy, płynących odtąd wśród stałej niepogody, Austriacy niezmiernie szybko wybudowali umocnione pozycje, by wojska mogły stawić czoło i najsilniejszym natarciom rosyjskim, dopóki to było w możności ludzkiej.

Anglja.

W sprawie ostatniego napadu „zeppelinów” na Londyn.

Według sprawozdań angielskich w ostatnim napadzie „zeppelinów” na

Anglję przyjmowało udział 6 statków powietrznych, które w ciągu i pół godziny krążyły nad hrabstwami Norfolk, Suffolk i Essex, rzucając bomby, prawie wyłącznie jednak w pobliżu morza, dokąd też powpadały nawet niektóre bomby.

W związku z tym napadem znajdował się prawdopodobnie napad dwóch zdaje się „zeppelinów” na hrabstwo Kent, gdzie działa ochronne parokrotnie trafiły podobno w jeden ze statków powietrznych.

Sprawozdania angielskie zapewniają, że ogólne straty, spowodowane tymi napadami, są zupełnie małe, i wojskowy cel ich nie został osiągnięty.

Utworzenie sądu wojennego dla wysokich urzędników państwowych.

Lloyd George zgłosił wniosek do Izby gmin w sprawie wyłonienia specjalnego sądu wojennego, któryby miał za zadanie rozpatrzyć pewne skargi przeciwko niektórym wysokim urzędnikom w ministerjum wojny. Tym urzędnikom są czynione zarzuty, że ich postępowanie w pewnych sprawach natury wojennej nie zawsze było ożywione duchem patriotycznym, i o ileby nie została stworzona specjalna instancja sądowa do rozpatrzenia tych zarzutów, to liczni posłowie publicznie poruszyliby je w Izbie gmin.

Na całą tę sprawę zwróciły ogromną uwagę koła polityczne i wojskowe.

Włochy.

Walki z powstańcami w Afryce.

Na podstawie szybko zawartego porozumienia pomiędzy komendantem w Sollumie i komendantem włoskim portu Bardia, jak donosi z Benghazy agencja Stefani, oddział angielskich i włoskich samochodów opancerzonych zaatakował grupę powstańców, która zajmowała groźne stanowisko, siejąc zniszczenie za pomocą podpalania. Powstańcy zostali ze stratami rozproszeni.

Pismo włoskie „Mattino” żąda we wstępnym artykule, aby gen. Ameglio, namiestnik Trypolitanji, który niedawno przyjechał do Rzymu, został natychmiast oddany pod sąd, wobec tego, że znaczna liczba włoskich punktów oparcia w Trypolitanji została ewakuowana bez nacisku nawet ze strony powstańców.

ROSJA.

Suchomlinow zachorował.

«Voss. Ztg.» donosi, że były rosyjski minister wojny, Suchomlinow, ciężko zachorował w więzieniu.

Lekarze orzekli, że życiu jego grozi poważne niebezpieczeństwo. Silne zdenerwowanie podnosi jeszcze bardziej to niebezpieczeństwo.

Heljodor wraca do Rosji.

Pisma rosyjskie zaznaczają, że mnich Heljodor, bawiący przymusowo od dłuższego czasu w Chrystjanji, wystosował do władz petersburskich prośbę o pozwolenie na powrót do Rosji. Skrucza Heljodora, który wydalony został z Rosji z powodu swej przeciwnościowej działalności, ma być podobno zupełna.

Za spełnieniem prośby Heljodora przemawia cały szereg wpływowych osób, między innymi władca Hermogenes, specjalnie bawiący w tym celu w stolicy Rosji.

Kampanja przeciw Dudykiewiczowi.

W związku z głośną sprawą ucznia-galicjanina, oskarżonego o kradzież prześcieradła skarbowego, «Birż. Wied.» piszą co następuje:

«Trzeba dodać, że wygnańcy-galicjanie korzystają ze zdwojonej opieki ze strony t. zw. «Kół patriotycznych», a o uczniach ze szkół austriackich troszczy się i rosyjskie ministerjum oświaty.

Otwarto dla nich osobne gimnazjum, mają oni swego specjalnego opiekuna Dudykiewicza, niewątpliwie «patriotę». Sam nazywa się on ojcem tych biednych dzieci. I oto na urządzenie dzieci-galicjan Dudykiewicz otrzymał 100,000 rb. jednorazowo i 60.000 mies.

Przecież pieniądze te otrzymuje on nie po to, aby siedzieć w pierwszorzędnym hotelu wówczas, gdy znajdujące się pod jego opieką dzieci umierają z głodu za 8 rb. miesięcznie i muszą sprzedawać bieliznę skarbową».

Artykuł «Birż. Wied.» stał się hasłem do rozpoczęcia w całej prasie rosyjskiej kampanji przeciwko Dudykiewiczowi, który w niesłychany wprost sposób wyzyskiwał i dotąd wyzyskuje wygnańców-Rosjan z Galicji Wschodniej.

Prasa rosyjska o ś. p. H. Świąciokim.

W artykule «Birż. Wied.», poświęconym ś. p. H. Świąciokiemu, czytamy co następuje:

«Wojna przez swe tragiczne ciosy trafiła boleśnie zmarłego pod względem rodzinnym (syn jego został zabity we Wschodnich Prusach) i materialnym, lecz podniosła go na takie wyżyny pracy społecznej i narodowej, których powierzchowny obserwator nie mógł spodziewać się od skromnego inżyniera i światowca petersburskiego.

Ś. p. Świącioki podjął zadziwiającą gorączkową akcję w obronie interesów polskich, politycznych, narodowych i materialnych. Wszędzie zdążył on, o wszystko troszczył się, nie zasnął spokoju ani w dzień ani w nocy. Życie i działalność Świąciokiego, zrozumiałe dla każdego Polaka, winny skłonić do zastanowienia się bezstronnego obserwatora innej narodowości.

Likwidacja własności niem. w Rosji.

Rosyjskie ministerjum spraw wewnętrznych odrzuciło prośbę menomiotów, zamieszkałych w gub. chersońskiej, w sprawie wyłączenia ich z prawa o przymusowej likwidacji niemieckiej własności ziemskiej.

Ze świata.

W sprawie stosunków pomiędzy Meksykiem a Stanami Zjednoczonymi.

Jak donosi biuro Reutersa z Waszyngtonu, rząd meksykański mianował delegatów, którzy mają toczyć układy z delegatami Stanów Zjednoczonych w sprawie usunięcia nieporozumień, istniejących pomiędzy obydwojema krajami.

Istnieją przypuszczenia, że poseł meksykański w Waszyngtonie zostanie mianowany meksykańskim ministrem spraw zewnętrznych, co niewątpliwie wpłynie na polepszenie się stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Meksykiem.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

Kurs pieniędzy w Ob. Ost.

Kurs urzędowy 1 rb. = 1,75 marek
Kurs rubla w operacjach bankowych:

100 rb. = 186 marek (proponowano)
100 rb. = 190 marek (sprzedawano)

Stopa procentowa kasy pożyczkowej 6%.

Paszporty w Wilnie.

Rozporządzenie z dn. 7 stycznia 1916 r., dotyczące przymusowego wprowadzenia paszportów, zostaje zmienione przez rozporządzenie z dn. 2 sierpnia 1916 r. Cesarskiego Zarządu Gubernjalnego w Wilnie.

1. § 9 mieć będzie brzmienie następujące:

«§ 9. Więzieniem do jednego roku i karą pieniężną do 6000 marek, do wyboru lub równocześnie, karane będą osoby:

a) które, mimo zawiadomień przez milicję, nie stawiły się w celu wyrobienia paszportu lub w inny sposób zaniedbały sporządzenia jego;

b) właściciel domu lub rządcą, który nie wypełnił obowiązku, wymienionego pod liczbą 3, ustęp 2;

c) komisarz milicji, który odmówił wydania świadectwa tożsamości;

d) komisarz milicji, który bez dostatecznego stwierdzenia osobistości wystawia świadectwo tożsamości.

2. Poza § 9 zostaje dodany § 9a: «9a. Więzieniem do lat 5 i karą pieniężną do 10,000 marek, do wyboru lub równocześnie, będą karane osoby, które zawinią wobec § 9, będąc już za ten występki karane».

Wilno, 2 sierpnia 1916 r.

Cesarski

Zarząd Gubernjalny.

ADMINISTRACJA

„Dziennika Wileńskiego”

uprzejmie prosi Sz. prenumeratorów o wczesne odnowienie prenumeraty na miesiąc bieżący. Prenumeratorom, którzy nie opłacą we właściwym czasie prenumeraty, wysyłanie pisma będzie wstrzymane.

KRONIKA

CALENDARZ.

Dziś: PRZEMIEN. P.

Jutro: Kajetana.

Pejutrze: Cyrjaka.

Wschód słońca—o g. 4 m. 40

Zachód słońca—o g. 7 m. 26

Z WILNA.

„Lutnia” w ogrodzie po-Bernardyńskim.

Dziś w niedzielę — «Lutnia» występuje z premjerą dwóch barwnych utworów.

Rozpocznie widowisko porywający epizod sceniczny Zenona Parwięgo, dramat «Marsz Dąbrowskiego», ilustrujący w szeregu barwnych scen zwycięski pochód legionów polskich w r. 1809 na Saragossę w Hiszpanji, pod wodzą Dąbrowskiego.

Sztuka otrzyma nową wystawę. W scenach końcowych utworu wykonany zostanie przez zespół chóralny marsz legionów Dąbrowskiego.

Wspaniały orszak legionistów, generałów, wodzów — co sławą okryły Europę — wskreśnie przed oczami widza.

Role główne wykonają panie: Łodzińska, Biskupska, oraz panowie: Olasek, Jarzęcki i Zalewski.

Całości widowiska dopełni efektowna komedia kontuszowa H. Sienkiewicza «Zagłoba swatem», odznaczająca się prawdziwym humorem staropolskim i junacką brawurą.

Utwór ten «Lutnia» wystawia z powodu jubileuszu H. Sienkiewicza.

Obsadę tej komedji tworzą w rolach głównych pp. Kliszewski (Za-

głoba) Wiślańska, Millerowa, Łodzińska, Olasek, Prawdzic i Wińcza.

Orkiestra Lutni przygotowuje szereg nowych utworów o charakterze swojskim.

Kasa czynną jest dziś od godz. 12 w poł.

Początek o godz. 6 m. 30 pp., koniec o godz. 9 wieczorem.

— Loteria T-wa Katolickiej Szkoły Polskiej. Dzisiaj w cukierni «Bronisława» na Cieleśniku odbędzie się loteria fantowa na korzyść szkolnictwa polskiego. Duża ilość urozmaiconych i niepowszednich fantów, w tej liczbie spora ilość żywych, stanowić będzie poważną atrakcję tej loterii. Nadewszystko zaś Zarząd T-wa ma nadzieję, że wzniosły i piękny cel zachęci jaknajszersze koła publiczności do wzięcia w loterii tłumnego udziału.

Początek loterii o godz. 12 w południe. Trwać będzie do wieczora.

— Ze szkół Stowarzysze-

nia Nauczyciel. i Wychowaw. Zajęcia poważacyjne w szkołach — męskiej i żeńskiej — Stow. Naucz. i Wychow. rozpoczynają się d. 7 sierpnia, w poniedziałek. Uczniowie i uczennice mają się zebrać w odpowiedniej szkole o godz. 8 i pół, poczem o godz. 9 i pół udadzą się, według dawnego zwyczaju szkolnego, na nabożeństwo do kościoła Ś-go Jerzego.

Zapisy uczniów, które ukończyły 7 klas — do kl. VIII (specjalnej) szkoły żeńskiej uczennice, zostały przedłużone do dn. 15 sierpnia i odbywają się codziennie w kancelarii szkolnej (ul. Wileńska 28) w g. od 10—1.

Głosy Czytelników.

Rozpoczynamy znowu pracę w szkołach.

Pracę szkolną nad dziećmi słusznie

nazwać możemy bardzo odpowiedzialną. Poniekąd stwierdzić można, że działalność nasza w mieście bywa niekiedy materialem ciężkim do wyrobu i stąd przechodzą owe trudności w pracy szkolnej. Lecz weźmy pod uwagę warunki, w jakich się dziecko chowało i rosło i co do dziś go otaczało. Ani go uczono, jakby się należało, ani wychowywano, zdane na łaskę i niełaskę losu, hodowało się i rosło, a na kogo? O tem i rodzice nie wiedzieli, kim dziecko ich będzie w przyszłości i jakie ma obowiązki przed sobą.

Dziś mamy szkoły po temu, a w szkołach nauczyciele i nauczycielki, którzy wskazywać mają kim jest dziecko i co się od niego należy Bogu, Ojczyźnie i ludziom.

Każdemu, kto tylko stanął na posterunku pedagogicznym, potrzeba czuć w sobie sporą dozę miłości i oddania się dzieciom.

Powinniśmy w intencji małej ludz-

kości naszej dać od siebie bardzo wiele: skierować jej drogi do poczucia narodowego, miłości bliźniego, piękna, dobra i t. p. najniewdzięczniejszych potrzeb życiowych człowieka w przyszłości kulturalnego.

Nie zrażamy się rzekomo małymi plonami pracy na polu oświaty, zrobiliśmy w tym kierunku bardzo wiele, oczywiście uwzględniając warunki pierwszego roku istnienia szkoły polskiej. Tem zaczęliśmy wielką przebudowę. Nie ustawajmy w pracy ani na chwilę. Przy konsekwencji, jedności, męstwie dokończymy naszej przebudowy wielkiej, a rozkujemy wtedy tylko duszę narodu.

Jak bije serce radośnie na myśl, że naprawdę nauczycielka «najlepszą» sobie część obrała, obejmując dowództwo nad małym wojskiem dzieci i z tego to wojska stworzyć można szermierzy idei, rycerzy prawdy itp. pożytecznych żołnierzy życia społecznego. **Marja Łastowska.**

Napój japoński FORMOZA

Wystrzegajcie się falsyrykatów!

Zwracamy uwagę, że ukazał się w sprzedaży podrobiony owocowy napój „FORMOZA”

Prosimy Sz. Kliwentę obowiązkowo żądać znany owocowy napój „FORMOZA”

Henryka AMSTERDAMA

z marką fabryczną tu obecną.

DOM HANDLOWY

L. ZAŁKINDA

Wilno, ul. Wielka Nr. 67.

Obuwia

wielka ilość z rabatem do 30%

Herbatę rosyjską w tabliczkach funt **3 Mk. 60 f.**

Kawę żołądźkową i zbożową funt **75 f.**

Mydelka toaletowe Warszawskich fabryk poleca Sklep Tow. „**FORTUNA**”, Wileńska 20.

4-KL. SZKOŁA HANDLOWA WIECZORNA

Nadbrzeżna 4 m. 12, w dziedzińcu, 2 piętro.

Lekcje rozpoczynają się w czwartek 10 sierpnia r. b.

Egzaminy wstępne we wtorek d. 8 sierpnia r. b.

Zapisy przyjmuje jeszcze Sekretariat szkoły codziennie od g. 6 do 9 wiecz.

DOM PRACY

Polsk. Towarz. Pomocy Ofiarom Wojny

Św. Michalski zauł. Nr. 10 (Konwikt).

PRACOWNIA SZEWCZA: reperacje obuwia wszelkiego rodzaju po cenach przystępnych. Gotowe półbutki damskie brezentowe, sandały i trzewiki na drewnianych podszewkach męskie i damskie. Zamówienia na nowe obuwie.

PRACOWNIA KRAWIECKA: reperacje, czyszczenie, przeróbki, nicowanie, prasowanie garderoby męskiej i damskiej. Przyjmowanie zamówień na garderobę męską.

PRACOWNIA SZYDEŁKARSKA: kaftaniki, serdaki, kołderki z czystej wełny, cerowanie i nadrabianie pończoch i skarpetek. Wszelkie roboty w zakresie szycielstwa wchodzące.

PRACOWNIE DOMU PRACY KIEROWANE SĄ PRZEZ WYKWALIFIKOWANYCH SPECJALISTÓW.

Wykonanie szybkie, akuradne i tanie.

SZKOŁA POCZĄTKOWA i PRZYGOTOWAWCZA WANDY KUNCEWICZÓWNY

została przeniesiona z Zarzeczca do domu W-nej Pietraszkiewiczowej, ul. Gubernatorska Nr. 1 m. 20, trzecie wejście od rogu. Nauka, jak i dotąd będzie prowadzona w kompletach od 12 do 15 dzieci w każdym. Zapisy chłopców i dziewczynek przyjmują się od 2 sierpnia między godz. 11—2 pp.

Początek lekcji 7-go sierpnia.

PAPIERY PROCENTOWE I KUPONY

a także cenności kupuje. Józef Kędziński, Boxifaterska (Siemionowska) 2-2^a 715

GAZOWNIA W WILNIE.

CENY NA WĘGIEL DRZEWNY OD 1 SIERPNIA R. B. ZNIŻONE!

Koszyk mały mk. 0,50
« średni « 0,75
« duży « 3,—

Przy kupnie węgla w ilości od 3 dużych koszów cena o 10% niższa.

Zarząd gazowni.

W SZKOLE S. ŚWIDA

przygotowawczej do średnich zakładów naukowych, informacje i zapisy chłopców i dziewczynek od g. 1—3; egz. 3-go, lekcje 7 sierpnia. Jagiellońska (Żandarmski) Nr. 9—1. **Freblowski oddział** dla młodszych dzieci. 674

Dr. M. Rozłowski

z przyczyny od niego niezależnej będzie przyjmował chorych tylko jeden raz dziennie: od g. 10—1 w południe prócz niedziel.

W. Pohulanka Nr. 18 m. 5.

Opał wyborowy, oraz suche zeszlizoczone gałęzie sprzedaje Antoni Alexandrowicz. Kasztanowa 3 m. 9, od 10 do 12. 692

Pierwszorządna PRALNIA egzystująca 10 lat z całym urządzeniem elektrycznością do odstąpienia. Ul. Wielka 72. 697

Poszukuje się 6-ciu mężczyzn

do robót polnych, zdalnych i do kosi, do majątku pod Wilnem. Zgłaszać się do Składu Wil. T-wa Roln. ul. Zawalna 9, w godzinach rannych. 698

Jedyna łaźnia, która jest otwarta codziennie (dawniej gen. Szarskiego) ul. Trocka 20. 727

Do wspólnej nauki przyjmie chłopca lub dziewczynkę lat 8 z rodziny inteligentnej. Mostowa 12—1, od 2—5 po poł. 701

Potrzebny służący z dobrymi świadectwami. FIRMA SZYMAŃSKI, Ś-to Jerska 1. 701

Sprzedam parę pasów rzemieślniczych do młocarni, używanych parę parcianych. Ul. Ś-go Filipa (dawn. Ś-to Jakub-ska 17—4). 712

Kupuję agrestji porzeczeki. Cukiernia K. Miśkiewicz, Trocka róg Wileńskiej. 707

Kupuję cenności, perły i drogie kamienie, antyki i sztuczne zęby. Płacę najwyższe ceny. Tatarska 20—17. 726

Torebki papierowe po 8 i 12 kop. za funt sprzedaje Dom Pracy Tow. Pomocy Ofiarom Wojny, Św. Michalski 10 (Konwikt).

PAPIEROSY „Kometa” i „Frida”

cena za 10 szt. 25 fen.

Przygotowuje się z najlepszego tureckiego i innych tytoniów. W ostatnich czasach gatunek tych papierosów znacznie udoskonalaony.

Obowiazkowo żądajcie we wszystkich sklepach tytoniowych.

Fabryka tytoniu „I. L. SZERESZEWSKI” A. T. Grodno.

Dr. D. JASPAN

choroby dziecięce i wewn. Przyjmuje od 9—11 i 3—5; przeprowadził się na ul. Wileńska 31—4.

Prawnik były sędzia udziela porad, pisze prośby i różne podania. Ś-to Jerska 44—19 od 2—5 pp. Leon Strzyżewski. 724

Introligator B. Aleksandrowicz Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakresie fachu wchodzące.

DRUKARNIA p. f. „ZNICZ” A. ŻUKOWSKIEGO. Ś-to Jańska 19.

przyjmuje wszelkie obstalunki w zakresie drukarstwa wchodzące. Wykonanie szybkie. Ceny niskie. 710

Rower do sprzedania. Wielka 37—12. 718

Do wynajęcia różnego mieszkania ze wszystkimi wygodami na ul. Zawalnej № 4 i 6 i na ul. Ś-go Filipa (dawn. Ś-to Jakóbski) № 17. Wiadomość na miejscu. 713

Zapisy kandydatów i kandydatek na nauczycieli ludowych w dalszym ciągu przyjmowane będą od dn. 1-go sierpnia codziennie od 4—8 wiecz. w lokalu kursów przy ul. Uniwersyteckiej № 7 m. 6 (Dworcowej) wejście z podwórza. 695

Służbę wszelkiego rodzaju poleca kantor służących P. Wojewódzkiego, Ś-to Jerska 9. 728

Kupię zaraz parę chomątów angielskich lub szory, używane, dobrze utrzymane, siódło męskie i dziecięce. Oferty i wiadomość u szwajcara w hotelu Hana. 730

Do sprzedania sklep spożywczy z powodu przedkiego wyjazdu. Artyleryjska № 2. 729

Inteligentna panna poszukuje miejsca kasjerki; może złożyć kaucję. Nieświeżska 20—2. 717

Potrzebna służąca do wszystkiego z dobrą znajomością kuchni i gospodarstwa do nielicznej rodziny. Zgłaszać się od godz. 12—1 do drukarni «Znicz», Ś-to Jańska 19. 709

DRUKARNIA Ks. A. Rutkowskiego WILNO, ul. Botaniczna Nr. 7.

Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakresie drukarstwa wchodzące, jako to:

Czasopisma, sprawozdania, broszury, oenniki, dzieła, oyrkularze, adresy, etykiety, rachunki, kwitarrjusze, bilety wizytowe, koperty, tabele, blankiety, klepsydry i t. d.

Wyk ończenie staranne. Ceny umiarkowane.

REGULAMIN.

§ 1. Założenie.

Poznański „Ostbank für Handel und Gewerbe“ zakłada pod nazwą „Ostbank für Handel und Gewerbe, Darlehnskasse Ost“ (Wschodni bank dla handlu i przemysłu, Pożyczkowa Kasa na Wschodzie) jako oddział swego krajowego przedsiębiorstwa bankowego, pożyczkową kasę z siedzibą w Kownie. Filje tej pożyczkowej kasy mają być w razie potrzeby urządzone także w innych miejscowościach. «Ostbank» prowadzi interesy pożyczkowej kasy oddzielnie od reszty swych interesów w rublowej walucie.

§ 2. Cel, rozległość działalności i zastępstwo.

«Darlehnskasse Ost» (Pożyczkowa kasa na Wschodzie) ma zaspokajać zapotrzebowania kredytu w obrębie administracji Głównodowodzącego na Wschodzie, a w szczególności, wydając wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy za udzielane pożyczki, przyczynić się do podniesienia życia gospodarczego. Zakres działalności ogranicza się tymczasowo na części zajętych rosyjskich gubernji: suwalskiej, grodzieńskiej, wileńskiej, kowieńskiej i kurlandzkiej, o ile te nie należą do generał-gubernatorstwa warszawskiego. Prócz upoważnionych zastępców dla spraw ogólnych Ostbanku samego, zastępować będą prawnie «Darlehnskasse Ost» dwaj urzędnicy, którzy mają być zaopatrzeni w pełnomocnictwo Ostbanku.

Pełnomocnictwo dla urzędników, którzy mają być mianowani zastępcami Darlehnskasse (pożyczkowej kasy) wymaga zatwierdzenia Głównodowodzącego na Wschodzie.

§ 3. Komisarz Głównodowodzącego na Wschodzie.

Głównodowodzący na Wschodzie mianuje komisarza, który informuje się o wszelkich interesach Darlehnskasse (pożyczkowej kasy) i ma prawo odrzucenia wszelkich podań o przyznanie pożyczek. Również mianuje Głównodowodzący na Wschodzie zastępcę, który wyręcza komisarza w razie, gdy temu okoliczności przeszkodzą.

§ 4. Pożyczki.

«Darlehnskasse Ost» (pożyczkowa kasa na Wschodzie) będzie udzielała pożyczek w rublowej walucie za zabezpieczeniem:

- instytucjom prawnym publicznym, które określił Głównodowodzący na Wschodzie jako mogące zaciągać pożyczki,
- poszczególnym osobom i firmom handlowym, dalej takim spółkom zarobkowym oraz innym osobom prawnym według prawa cywilnego, które jako takie uznane lub dopuszczone są przez Głównodowodzącego na Wsch.

Pożyczki mają być udzielane w regule najdłużej na czas 3-miesięczny. Stopa procentowa, mająca być uiszczoną za pożyczkę, nie ma w regule być niższą od lombardowej stopy procentowej Banku Rzeszy.

Wysokość stopy procentowej ma być każdorazowo podana do wiadomości.

§ 5. Zabezpieczenia dla pożyczki.

Zabezpieczenie dla pożyczki można dać:

- zastawiając banknoty rosyjskiego Banku Państwa,
- zastawiając banknoty niemieckie, niemieckie wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy i krótkoterminowe przekazy skarbowe Państwa Niemieckiego oraz Państw Związkowych,
- zastawiając inne papiery wartościowe, które zarząd pożyczkowej kasy na Wschodzie (Darlehnskasse Ost) uzna w porozumieniu z Głównodowodzącym na Wschodzie jako dostatecznie zabezpieczające,
- zastawiając swoje gotówki w bankach niemieckich,
- zastawiając towary, nie ulegające zepsuciu, o ile posiadanie ich w zastawie może być zapewnionem,
- oddając lub zastawiając zapisy dłużne, pisemne zobowiązania lub inne przedmioty majątkowe instytucji, wymienionych pod 4a.

Na zabezpieczenia udzielać się ma pożyczek z umiarkowanym potrąceniem, którego wysokość w poszczególnych wypadkach ustanawiać będzie zarząd Darlehnskasse Ost (pożyczkowej kasy na Wschodzie) w porozumieniu z komisarzem Głównodowodzącego na Wschodzie. Zastawy poręczają za kapitał, procent i koszty.

Darlehnskasse (pożyczkowa kasa) jest uprawniona do odwołania zastawów w pewne ręce do Niemiec.

W razie nieuiszczenia w tydzień po terminie płatności pożyczki, może Darlehnskasse (pożyczkowa kasa) przez jednego ze swych urzędników lub maklerów sprzedać zastaw także poza obszarem okupacji i pokryć ze sprzedaży swoje pretensje. Nabywać sama może Darlehnskasse (pożyczkowa kasa) zastaw tylko drogą licytacji publicznej, jako ofiarująca najwięcej. Darlehnskasse (pożyczkowa kasa) pozostaje uprawnioną do sprzedaży pozasądowej nawet wtedy, gdy dłużnik popadnie w konkurs.

§ 6. Wykazy (rewersy) kasy pożyczkowej (Darlehnskassenscheine).

Wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy (Darlehnskassenscheine) mają opiewać na 50 kop., 1, 3, 10 i 100 rubli. Suma ogólna rewersów pożyczkowych kasy (Darlehnskassenscheine) nie ma tymczasowo przekraczać stu milionów rubli. Przed wydaniem ich ma być opublikowany dokładny opis rewersów pożyczkowych kasy.

§ 7. Pokrycie.

Za wydane wykazy (rewersy) Darlehnskasse (pożyczkowej kasy) ręczą obok reszty całego majątku «Ostbank für Handel und Gewerbe» (wschodni bank dla handlu i przemysłu)

- pretensje z pożyczek wraz ze złożonymi za nie zastawami,
- fundusz rezerwowy, mający się zbierać ze zysków.

O ile ogólna suma rewersów pożyczkowych kasy, będących w obiegu, przekracza sumę ogólną niezwróconych pożyczek, ma Darlehnskasse Ost (pożyczkowa kasa na Wschodzie) k żдоразową różnicę deponować w banknotach rosyjskiego Banku Państwa lub we własnych wykazach (rewersach) pożyczkowej kasy i to w przedziałach szafy dla przechowania pieniędzy, znajdujące się pod wspólnym kluczem komisarza Głównodowodzącego na Wschodzie, albo w jednej z filji Banku Rzeszy.

Wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy, w tym celu deponowane, można będzie puścić znów w obieg tylko przy udzielaniu nowych pożyczek.

Darlehnskasse (pożyczkowa kasa) jest obowiązana do zamiany uszkodzonych wykazów (rewersów) kasy pożyczkowej, o ile posiadający okaże część wykazu (rewersu) pożyczkowej kasy, większą niż połowa tegoż, albo udowodni, że reszta wykazu (rewersu) pożyczkowej kasy, którego połowę tylko okazuje, jest zniszczona.

Wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy należy zasadniczo tylko wtedy zamieniać, jeżeli mają numer i numer jest nieuszkodzony i jeżeli można go stwierdzić niewątpliwie.

Za wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy zniweczone albo zgubione, Darlehnskasse Ost (pożyczkowa kasa na Wschodzie) nie jest obowiązana do wydawania nowych wykazów (rewersów).

Najmniej raz na miesiąc ma się podawać do publicznej wiadomości wysokość w obiegu będących wykazów (rewersów) pożyczkowej kasy i to w gazetach, które ma do tego wyznaczyć Głównodowodzący na Wschodzie.

§ 8. Bieg interesu i bilans.

Rokiem kupieckim w Darlehnskasse (pożyczkowej kasy) jest rok kalendarzowy. Zysk Darlehnskasse Ost (pożyczkowej kasy na Wschodzie), wykazany przy zamknięciu roku, służy najpierw do pokrycia kosztów administracji i ewentualnych strat Darlehnskasse (pożyczkowej kasy), o ileby ostatnie nie były pokryte ubezpieczeniem.

Bilans roczny Darlehnskasse Ost (pożyczkowej kasy na Wschodzie) ma być ogłoszony w sześć miesięcy po zamknięciu roku i to po poprzednim zbadaniu go i zatwierdzeniu przez komisarza albo zastępcę Głównodowodzącego na Wschodzie, umyślnie do tego wyznaczonego.

§ 9. Fundusz rezerwowy.

Nadwyżkę, która przy końcu roku po wypłaceniu przypadającego zysku z udziału dla «Ostbank für Handel und Gewerbe» (Wschodniego Banku dla handlu i przemysłu) pozostanie, użyje się na utworzenie funduszu rezerwowego dla wykupu rewersów pożyczkowej kasy, o ileby te nie były pokryte ubezpieczeniem. Fundusz rezerwowy ma się znajdować pod wspólnym zamknięciem komisarza Głównodowodzącego na Wschodzie.

§ 10. Rozwiązanie.

Rozwiązanie Darlehnskasse Ost (pożyczkowej kasy na Wschodzie) będzie zarządzone sześć miesięcy naprzód i podane do publicznej wiadomości, o ile już istnienie jego nie będzie potrzebne. W trzy lata po zawarciu pokoju między Niemcami a Rosją może nastąpić rozwiązanie Darlehnskasse Ost (pożyczkowej kasy na Wschodzie), niezależnie od zezwolenia Głównodowodzącego na Wschodzie.

W danym razie wstępuje na miejsce Głównodowodzącego na Wschodzie jego następca we władzy, albo gdyby taki nie wchodził w rachubę, ta władza, którejby zlecono wypełnienie kompetencji Głównodowodzącego na Wschodzie.

§ 11. Obrachunek końcowy.

Obrachunek końcowy Darlehnskasse Ost (pożyczkowej kasy na Wschodzie) odbędzie się z współudziałem i zezwoleniem komisarza, zamianowanego przez Głównodowodzącego na Wschodzie.

Darlehnskasse Ost (pożyczkowa kasa na Wschodzie) ma ogłosić trzykrotnie zarządzenie lub zamiar rozwiązania i to trzy miesiące naprzód we wszystkich tych gazetach, w których ogłasza się regulamin i bieżące sprawozdania. Wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy będą wykupione z pierwszą chwilą, skoro tylko zarządzi rozwiązanie jej Głównodowodzący na Wschodzie lub Ostbank je zapowie.

Termin ostateczny, po upływie którego nie będzie już wykupywać się wykazów (rewersów) pożyczkowej kasy ma być ogłoszonym równocześnie z ogłoszeniem rozwiązania.

Rozporządzenie, dotyczące założenia pożyczkowej kasy.

§ 1. Założenie, cel i obszar załatwiania interesów.

„Ostbank für Handel und Gewerbe“ w Poznaniu jest upoważniony do założenia i prowadzenia pożyczkowej kasy pod nazwą: „Ostbank für Handel und Gewerbe, Darlehnskasse Ost“ z siedzibą w Kownie.

Celem jej jest zaspokojenie zapotrzebowania kredytu w swym obszarze działalności; ma ona prawo wydawania wykazów pożyczkowej kasy w walucie rublowej według swego regulaminu.

Obszar jej działalności obejmuje części okupowane rosyjskich gubernji: Suwałki, Kowno, Wilno, Grodno i Kurlandja o ile te nie należą do Generał-gubernatorstwa warszawskiego. Zakładanie filji w miarę potrzeby pozostaje zastrzeżone.

§ 2. Regulamin.

Dla stosunków prawnych pożyczkowej kasy „Darlehnskasse Ost“ w obszarach określonych, rodzaju i rozmiarów jej interesów, jest miarodajnym regulamin, zatwierdzony pod datą 17. kwietnia 1916 r.

Zmiany regulaminu wymagają zezwolenia Głównodowodzącego na Wschodzie.

§ 3. Porządek prowadzenia interesu i warunki robienia interesów.

Regulamin uzupełnia się porządkiem prowadzenia interesu jakoteż warunkami robienia interesów, które wymagają wraz z ewentualnymi późniejszymi zmianami również zezwolenia Głównodowodzącego na Wschodzie.

Warunki załatwiania interesów razem z reglaminem mają być doręczone każdemu przed załatwieniem interesu.

§ 4. Publiczne ogłoszenie.

Regulamin i jego uzupełnienia lub zmiany, jakoteż wszelkie obwieszczenia, potrzebne według regulaminu, winny być podane do publicznej wiadomości w „Befehls- und Verordnungsblatt des Oberbefehlshabers Ost“ w „Kownoer Zeitung“ i w „Deutscher Reichsanzeiger“. Postanowienia regulaminu i jego zmiany ewentualne stają się prawomocnymi, o ile w rozporządzeniu samem nie jest przewidziany inny termin, w 14 dni po publicznym ogłoszeniu w „Befehls- und Verordnungsblatt“. Publiczne ogłoszenie niniejszego rozporządzenia i regulaminu musi nadto być umieszczone na koszt „Darlehnskasse Ost“ w ten sposób, aby się znalazło przynajmniej raz w każdej z wychodzących w obszarze Głównodowodzącego na Wschodzie gazet w języku niemieckim, lotewskim, litewskim, polskim i żargonowym żydowskim.

§ 5. Nadzór nad prowadzeniem interesu.

„Darlehnskasse Ost“ podlega co do urządzenia i prowadzenia interesów Głównodowodzącemu na Wschodzie. Nie wolno jej załatwiać interesów, które Głównodowodzący na Wschodzie ogólnie lub w szczegółach uzna za niepożądane.

§ 6. Przymus przyjmowania.

Wydawane przez „Darlehnskasse Ost“ wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy, za których późniejsze wykupienie w walucie rublowej ręczy Bank (§ 9) mają równą wartość z rublem waluty rosyjskiej i mają je przyjmować wszystkie kasy publiczne, włącznie kas miejskich oraz wszystkie osoby prywatne.

Przy wyrównywaniu pretensji w markach ma się również przyjmować wykazy (rewersy) pożyczkowej kasy jako ruble w walucie rosyjskiej.

§ 7. Interesy wymiany.

Wymiana oplatna wykazów (rewersów) pożyczkowej kasy na ruble w rosyjskiej walucie i tak samo wymiana rewersów pożyczkowej kasy na marki po innym niż każdorazowym kursie jest zakazana.

Niezastosowanie się będzie karaniem tak jak wykroczenia przeciw rozporządzeniu z d. 11. 11. 1915—VI nr. 52.

§ 8.

Płacenie procentów od pożyczek, jakoteż zwrot pożyczek ma nastąpić w walucie rublowej, przyczem rozporządzenie z dnia 11. 11. 1915 — VI nr. 52 — niema zastosowania.

§ 9. Wykup.

Przewidziany w § 11 regulaminu wykup rewersów pożyczkowej kasy nastąpi w rublach waluty rosyjskiej.

Główna kwatera na Wschodzie, dn. 17. 4. 1916 r.

Głównodowodzący na Wschodzie

von HINDENBURG

Jenerał-feldmarszałek.

Odpowiedzialny za redakcją St. Łukaszewicz.